

u
an

00175

มติชน

วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2540 • หน้า 31

40 หน้า

เกษตรกรแม่โจ้...จากมหาวิทยาลัยชีวิต

สู่มหาวิทยาลัยการศึกษา

หากย้อนยุคไปในปี 2477 หรือ 63 ปีเศษ เกษตรแม่โจ้ได้กำเนิดขึ้นมา เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมประจำภาคเหนือ สังกัดกระทรวงธรรมการในสมัยนั้น ในวันที่ 7 มิถุนายน 2477 โดยมีพระช่วงเกษตรศิลปการ ผู้เป็นเสมือนบิดาแม่โจ้ เป็นอาจารย์ใหญ่คนแรกของแม่โจ้

เกษตรแม่โจ้ตั้งอยู่เลขที่ 63 หมู่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเวลากว่า 6 ทศวรรษ ที่สถาบันการเกษตรที่เก่าแก่ของประเทศ ได้ผลิตบุคลากรออกมาใช้ประเทศชาติอย่างกว้างขวาง แนวความคิดของการศึกษาของแม่โจ้สมัยนั้น ยึดถือภาคปฏิบัติเป็นหลัก เพื่อฝึกความแข็งแรงของลูกแม่โจ้ออกไปรับใช้สังคม ให้เป็นที่ยอมรับทางด้านงานเกษตร

การศึกษาของเกษตรแม่โจ้ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น จากโรงเรียนเกษตรเป็นวิทยาลัยเกษตร เดิมชื่อยุวมศึกษาด้านเกษตร วิทยาลัยเกษตรกรรม จบจนปี 2518 ได้ยกฐานะถึงอุดมศึกษา เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศ

ในอดีตต้องยอมรับว่าเกษตรแม่โจ้ ในยุคต้นถึงยุคกลาง คือตั้งแต่ปี 2477 เรื่อยมาจนถึงปี 2515 แม่โจ้ถูกพัฒนาจากความเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงทางด้านงานปฏิบัติ การสามัคคีปรองดอง เป็นที่ขึ้นชื่อลือนามว่า ความลำบากยาก

แค้นการเป็นอยู่และการทำงาน ไครผ่านสถาบันแห่งนี้ได้ถือว่าโชคดีที่สุด

ประเพณีในแม่โจ้ ได้กำหนดขึ้นมาโดยรุ่นแรกๆ ยึดหลักความสามัคคีอย่างเหนียวแน่น โดยให้ความเคารพระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง โดยถือคติที่ว่า "แม่โจ้" คือแม่คนที่สองของพวกเขา

เนื่องจากแม่โจ้สมัยแรกเป็นสถาบันเกษตรที่อยู่ห่างไกลและอยู่ในถิ่นทุรกันดาร ตลอดทั้งอาคารที่พักยังใช้ใบตองตึงเป็นหลัก ไข่ป่าหรือไข่มาลาเรียชุกชุม ผู้มาเรียนไม่เพียงแต่ลูกชานาชาวไร่ ยังมีลูกพ่อค้า และลูกหลานเจ้าพระยาเข้ามาเรียนโดยยึดถือการปกครองว่า "ไม่มีชนเหนือชั้นในแม่โจ้" ทุกคนเสมอภาคกัน

เพราะเหตุแม่โจ้มาจากทั่วสารทิศ ประเพณีการต้อนรับน้องใหม่ทั้งการแย่งธง และการคุมครองรุ่นน้องที่จะไปเผชิญกับโลกภายนอก หากเรียนจบต้องไปทำเกษตรส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่ จึงมีประเพณีต้อนรับสู่ขวัญรุ่นน้องเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เกิดความแข็งแรง ทรหด อดทน รุ่นน้องจะซาบซึ้ง และผูกพันรักสามัคคีในหมู่เดียวมากยิ่งขึ้น จนเป็นแบบอย่างของประเพณีการต้อนรับที่ในโลกนี้ไม่มี หรือถูกเลียนแบบไปก็ไม่เหมือนที่แม่โจ้

ดังนั้น ความรักสามัคคีของแม่โจ้ เกิดจากจุดประเพณีทั้งหลาย ก่อให้เกิดความรักใคร่และเทิดทูนสถาบันอย่างเหนียวแน่น และถูกยกย่องจากความสามัคคีนี้แหละ แม่แต่สถาบันทหารก็ยัง

□□ ประเพณีในแม่โจ้ ได้กำหนดขึ้นมาโดยรุ่นแรกๆ ยึดหลักความสามัคคีอย่างเหนียวแน่น โดยให้ความเคารพระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง โดยถือคติที่ว่า "แม่โจ้" คือแม่คนที่สองของพวกเขา □□

ยกย่องแม่โจ้ในเรื่องความสามัคคี และแล้ววันแห่งการรอคอยของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ก็ได้รับการยอมรับ ได้กลายเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2539

ปัจจุบันสถาบันประกอบด้วยคณะที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก 3 คณะ 1 บัณฑิตวิทยาลัย และหน่วยงานบริหารและวิชาการอีก 2 สำนัก งานทั้งโครงการจัดตั้งหน่วยงานใหม่อีก 4 โครงการ รวมทั้งหมดเป็น 10 ส่วนราชการ

ตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผู้เขียนจบจากสถาบันแห่งนี้ ก็ขอยอมรับว่า แม่โจ้มีส่วนหล่อหลอมจิตใจจาก

ประเพณีต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความรักความสามัคคีกลมเกลียว ถ้าคณะรัฐมนตรีมีความสามัคคีเช่นแม่โจ้ฉันนี้ เชื่อว่าคงดีทีเดียว

แต่นั้นเมื่อครั้งอดีต เมื่อแม่โจ้ก้าวสู่สถาบันอุดมศึกษา ความเปลี่ยนแปลงคงจะเกิดขึ้นอีกมากมาย หากอุดมการณ์เก่าๆ ยังคงเหลืออยู่หรืออาจมีเลศลอบง้างกับตำแหน่งหน้าที่ จนแตกความสามัคคี ผู้เขียนก็ช่วยไม่ได้จริงๆ ได้แต่เสียดาย

ในโอกาสสุดท้าย นอกจากขอแสดงความยินดีต่อสถาบันเก่าแก่แล้ว อย่างที่กล่าวมาข้างต้น แม่โจ้มีจุดเด่นหรือจุดขายของมันคือ งานภาคปฏิบัติ ความรักความสามัคคีระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ประเพณีต่างๆ

ที่ยึดถือกันมา ผู้เขียนจำสโลแกนเก่าได้ไม่หมด แต่จำได้ไม่เคยลืมในชีวิตที่เข้ามาเป็นลูกแม่โจ้สมัยหนึ่งคือ "งานหนักไม่เคยฆ่าคน" ที่ทำให้ลูกแม่โจ้ได้ปฏิบัติเจริญก้าวหน้าอย่างมากต่อมากแล้ว

"นิต ชากังราว"

วันอังคารที่ 25 กุมภาพันธ์ 2540

ตลาดเกษตร	06.00-06.05 น.
รักทะเลชมได้เวลา	17.56-17.59 น.
ดินดำน้ำชุ่ม	19.34 น.
ข่าวเกษตรกร	06.30 น., 17.55 น. และข่าวรายวัน 19.40 น.
ต้นไม้ใหญ่	ภาครับอรุณ 06.25 น. เพื่อนเกษตร 19.25 น.